

Tillæg til miljøgodkendelse

Udvidelse af kvægproduktion

Hillerupvej 50, 6760 Ribe

6. december 2017

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 17/18050

Sagsansvarlig: Laurids Knudsen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	6
Vilkår for husdyrbrugets anlæg.....	6
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	9
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG.....	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	13
Dyreholdets størrelse	15
Driftsbygninger.....	16
Foder	19
Gødningsproduktion	19
Energi- og vandforbrug.....	20
Råvarer og hjælpestoffer	21
Affald	21
Spildevand/restvand	22
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	23
Lugt	23
Støj og transport	25
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	27
Driftsforstyrrelser og uheld	27
Landskab og kulturmiljø.....	28
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	30
Ammoniakupåvirkning af naturområder	31
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	35
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	36
OPHØR	41
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	42
HØRING	42
SAMLET VURDERING	44
BILAG 1	45
BILAG 2	48
BILAG 3	52

Indledning

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for udvidelse af husdyrproduktionen på Hillerupvej 50, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Da det drejer sig om en væsentlig udvidelse af dyreholdet har ansøgningen om miljøgodkendelse været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital Miljø-Administration (www.dma.mst.dk) i perioden den 16. august 2017 til den 31. august 2017.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 18. oktober 2017 til den 29. november 2017. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra ejer af nabobeboelsen på Sønderskiftevej 9, 6760 Ribe. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering side 42.

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Hillerupvej 51, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En udvidelse af dyreholdet fra 195 årskøer, 48 årsopdræt (0-6 mdr.), 142 årsopdræt (6-24 mdr.), 95 producerede tyrekalve (40-50 kg) og 25 moderfår til 680 årskøer, 128 årsopdræt (0-6 mdr.), 382 årsopdræt (6-24 mdr.) 20 avlstyre og 340 producerede tyrekalve (40-60 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 355,6 dyreenheder til 1.179,3 dyreenheder.
- Etablering af ny staldanlæg på 8.400 m² placeret vest for den eksisterende bygningsmasse.
- Etablering af ny malke- og velfærdsstald på 1.800 m² placeret vest for den eksisterende bygningsmasse.
- Overdækket gyllebeholder på 4.000 m³ nord for de eksisterende gyllebeholdere.
- Fortank på 50 m³ til gylle.
- 2 ensilagesiloer på tilsammen 2.800 m².

Ansøger ønsker fleksibilitet til at kunne vælge kvæg af jersey i stedet for kvæg af tung race. Hvis der vælges jersey, så er antallet af kvæg uændret i forhold til kvæg af tung race, men de nye staldanlæg vil blive mindre på grund af jersey har mindre pladskrav. Ovenstående angivelser af størrelse på staldanlæggene er for kvæg af tung race.

Godkendelsen meddeles efter § 12 stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, herunder drift af husdyrbrugets anlæg.

Det bemærkes, at der er trådt ny lov om husdyrregulering i kraft pr. 1. august 2017, og de dele af lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, der ikke er ophævet med lov nr. 204 af 28. februar 2017 (om ny husdyrregulering), gælder stadig for ansøgninger, der er indsendt inden 1. august 2017.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Hillerupvej 50, 6760 Ribe, matrikel nr. 1f, Hillerup By, Farup. Ejendomsnummeret er 5610313263. Bedriftens CVR nr. er 12995849 og CHR nr. er 43247. Husdyrbruget ejes og drives af Svend Erik Madsen, Hillerupvej 50, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 102025. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Esbjerg Kommune i juli 2010. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som fortsat er gældende fremgår af bilag 3. Der stilles følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Vilkår i miljøgodkendelse fra juli 2010 som ophæves

- 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 31 og 37.

Husdyrproduktion

- Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor.

	Antal årsdyr	Antal producerede dyr	DE Tung race/jersey
Malkeko, sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time	600		843,6/725,3
Malkeko, dybstrøelse hele arealet	60		84,4/72,5
Malkeko, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time	20		28,1/24,2
Opdræt, 0-6 mdr., dybstrøelse hele arealet	128		34,4/25,5
Opdræt, 6-23 mdr., sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time	357		158,6/123,0
Opdræt, 23-24 mdr., dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	25		14,7/11,5
Tyrekalve, 40-60 kg/25-45 kg, dybstrøelse hele arealet		340	4,4/4,9
Avlstyre, dybstrøelse hele arealet	20		11,1/8,3
I alt			1.179,3/995,2

- Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 31. juli). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 1.179,3/995,2 dyreenheder.
- Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %. Den naturlige variation må dog ikke have karakter af permanente ændringer.

Indretning og drift

5. Der skal inden etablering af den nye kostald, bygning 12 jf. kort 2 eller malke- og velfærdsstalden, bygning 11 påbegyndes søges om særskilt udledningstilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen (tagvand) og indvin- dingstilladelse efter vandforsyningsloven.

Energi- og vandforbrug

6. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Affald

7. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
8. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overens- stemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

9. Gyllebeholderne med bygnings nr. 7 og 8 jf. kort 2 skal have fast overdæk- ning. (Efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umid- delbart efter). Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.
10. I den nye kostald, bygning 12 jf. kort 2 skal der i gangarealet etableres fa- ste, drænede gulve med 2% hældning og skrabning med robot eller statio- nær skraber hver 2. time.

Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i bygning 2. Der skal fore- tages skrabninger hver 2. time og skraberen skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2- 3 gange. Enhver form for driftsstop af skraberen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der do- kumenterer, at skraberen/robotskraberens drift og vedligeholdes, skal op- bevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtil- syn på ejendommen.

11. I bygning 5, jf. kort 2 skal der i gangarealet installeres skraber (robot eller stationær) så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalteskraberne skal rengøre med et interval på minimum hver 4. time. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange. Skraberens drift og vedligeholdelse skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.
12. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.

Spildevand

13. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
14. Etablering og drift af udsprinklingsanlægget skal følge det aktuelle byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, som p.t. er 103.09-05. Dog skal der altid være en bufferkapacitet på min. 2 måneder f.eks. i gyllebeholder, som kan anvendes i de tilfælde hvor forholdene til udsprinkling ikke er tilstede (f.eks. frost, tøbrud eller regnskyl).

Støv

15. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

16. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

17. Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad, så der ikke opleves gener udenfor staldene.
18. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

19. Der skal plantes 15 egetræer med en højde på minimum 1 m vest for den nye kostald. Træerne skal etableres som punktbeplantning langs med kostalden, som skitseret på kort 3.
20. Hvert egetræ skal omgives af 3 ammetræer i form af rødæl. Ammetræerne skal fjernes 8-10 år efter plantning.
21. Egetræer og rødæl skal plantes førstkommande plantesæson efter etablering af den nye kostald.
22. Såfremt der nedlægges egetræer skal disse genplantes med en højde, som de øvrige egetræer, dog maksimalt 3 m højde.
23. Der skal etableres minimum 3 rækker hegn nord for den nye kostald, som angivet med blå farve på kort 3.
24. Det eksisterende hegn nord for de nye bygninger skal forstærkes med yderligere 2 rækker hegn, som angivet med gul farve på kort 3.
25. Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
26. De med grøn farve anviste eksisterende hegn på kort 3 skal bevares.

27. Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
28. Den nye kostald må maksimalt opføres med en samlet højde over terræn på 12,5 m.
29. Den nye kostald samt malke- og velfærdsstalden skal opføres med hvide gavle med rød/brune gavltrekanter i stål. Bygningernes tage skal desuden være gråt.
30. Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad, så der ikke opleves direkte lyspåvirkning udenfor staldene.

Egenkontrol

31. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Krav til udnyttelse af godkendelse

32. Vilkårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

Udnyttelse og bortfald

Ifølge lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, at godkendelsen er meddelt.

Den 1. august 2017 er der trådt en ny husdyrregulering i kraft. Af overgangsreglerne i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 916 af 23.6.2017) fremgår det, at en godkendelse meddelt efter §11 og §12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter godkendelsen er meddelt. Det vil sige, at der reelt set er 6 år til at udnytte godkendelsen. Med udnyttet menes, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet. Udnyttelse anses her for at foreligge, når de godkendte bygningsmæssige ændringer, udvidelser eller etableringer er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse foreligger, når der har været en produktion svarende til mindst 25 procent af det godkendte.

Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgænge-

lige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

Meddelelesespligt – anlæg

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold eller staldanlæg. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til love og bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der skal inden etablering af den nye kostald eller malke- og velfærdsstalden påbegyndes søges om særskilt udledningstilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen (tagvand) og indvindingstilladelse efter vandforsyningsloven m.v.

Etablering af nye staldanlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 12. december 2017 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 9. januar 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Hillerupvej 50, 6760 Ribe har søgt om at udvide dyreholdet. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelsen og indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som udvidelse og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold.

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Svend Erik Madsen ønsker at udvide sin kvægbesætning på Hillerupvej 50 fra 355,6 dyreenheder (DE) til 1.179,3 DE. Der søges om fleksibilitet til at kunne vælge kvægracen jersey i stedet for kvæg af tung race. Ansøgningen er udarbejdet ud fra kvæg af tung race, hvilket på alle områder vurderes at være worst case.

Der skal bygges ny stald på 6.400 m² med udvendige foderborde på begge sider svarende til 2.000 m². I scenariet med jersey køer bliver stalden i stedet på 5.100 m². Der søges derfor om, at der godkendes et byggefelt på 6.400 m² til stalden plus foderborde på 2.000 m² svarende til i alt 8.400 m² byggefelt.

Der skal desuden bygges ny en malkestald med velfærdsafdeling på 1.800 m², ny overdækket gylletank på 4.000 m³, fortank samt 2 ensilagesiloer på tilsammen 2.800 m².

Alle bygninger etableres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

På vegne af ansøger har Miljø & Natur ved Jakob Altenborg den 28. juli 2017 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema (nr. 102025 version 3) er indsendt den 5. december 2017.

Bedriften ejer desuden Hillerup Markvej 10, 6760 Ribe. Der er ikke dyrehold på Hillerup Markvej 10, men der er to gyllebeholdere, som anvendes af bedriften. Der er ca. 850 meter mellem Hillerupvej 50 og Hillerup Markvej 10. De to ejendomme vurderes på grund af afstanden ikke at være teknisk eller forureningsmæssigt forbundet.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017); Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (nr. 865 af 23.06.2017 med senere ændringer) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Nærmeste nabobeboelse er Hillerupvej 48, som er ejet af ansøger. Nærmeste nabobeboelse, som ikke er ejet af ansøger, og som der ikke er landbrugspligt på er henholdsvis Hillerupvej 73, Sønderskiftevej 5 og Sønderskiftevej 9-9A. Disse nabobeboelser ligger henholdsvis ca. 190 m, 70 m og 160 m fra husdyrbruget.

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 1.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	70 m	Fra ny ensilagesilo – Sønderskiftevej 5	50 m
Lokalplanområde	1.500 m	Kærbøl	50 m
Byzoneområder	975 m	Planlagt byzone – Kærbøl	50 m
Sommerhusområde	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	60 m 60 m	Fra ny ensilagesilo – Sønderskiftevej 5 Fra ny stald til naboskel syd for Hillerupvej	30 m 30 m
Beboelse på samme ejendom	65 m	Malke- og velfærdsstald	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	Min. 25 m*	Fra ny ensilagesilo til planlagt ny boring	25 m
Vandløb	60 m 190 m	Fra ny stald – Hillerup Markkanal Fra ny gyllebeholder – Hillerup Markkanal	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m	Ingen i nærheden	15 m
Sø	>100 m	Ingen i nærheden	15 m/100 for gyllebeholder til sø >100m ²
Offentlig vej	15 m	Fra ny ensilagesilo – Sønderskiftevej	15 m
Naturområde omfattet af §7 i husdyrloven	>10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, naboskel og egen beboelse.

*Der søges om en ny malke- og velfærdsstald, bygning 11 jf. kort 2. I en afstand af ca. 25 m ligger en vandboring (DGU nr 140.281). Der gøres derfor opmærksom på, at stalden i henhold til husdyrlovens bestemmelser skal overholde de gældende afstandskrav i husdyrlovens § 8. Afstanden måles fra boringen til nærmeste sokkel på stalden.

*Der planlægges en ny boring nord for ensilagesiloerne. Den nye boring er endnu ikke etableret, og der gøres derfor opmærksom på, at den i henhold til husdyrlovens bestemmelser skal overholde de gældende afstandskrav i husdyrlovens § 8. Afstanden måles fra den nye boring til nærmeste kant på ensilagesiloerne.

Husdyrbruget ligger endvidere mere end 300 m fra en beboelsesbygning uden landbrugspligt, der ligger i samlet bebyggelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til bolig- og erhvervsformål/offentlige formål. Dermed er husdyrbruget ikke omfattet af husdyrlovens § 20, der skal sikre at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget er placeret mindre end 300 m fra de nævnte områder.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende og fremtidige dyrehold fremgår af tabel 2. Det fremtidige dyrehold vil enten være kvæg af tung race eller jersey.

Dyreart	2009		Nuværende		Fremtidig Tung race		Fremtidig Jersey	
	Antal	DE	Antal	DE	An-tal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	155	217,9	195	274,2				
Malkekøer, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)					20	28,1	20	24,2
Malkekøer, sengestald med fast gulv, 2% hældning og skrabning hver 2. time					600	843,6	600	725,3
Malkekøer Dybstrøelse hele arealet					60	84,4	60	72,5
Opdræt, tung race, 0-6 mdr. Dybstrøelse hele arealet	28	7,6	48	13,0				
Opdræt, 0-6 mdr. Dybstrøelse hele arealet					128	34,4	128	25,5
Opdræt, tung race, 6- 28 mdr. Spaltegulvbokse	40	19,0			-	-	-	-
Opdræt, tung race, 6- 24 mdr. Spaltegulvbokse			40	18,1				
Opdræt, tung race, 6- 28 mdr. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	62	29,6						
Opdræt, tung race, 6- 24 mdr. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			102	46,1				
Opdræt, 6- 23 mdr. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time					357	158,6	357	123,0
Opdræt, 23-24 mdr. Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv					25	14,7	25	11,5
Tyrekalve, tung race 40-50 kg Dybstrøelse hele arealet			95	0,6				
Tyrekalve, 40-60 kg Dybstrøelse hele arealet					340	4,4		
Tyrekalve, 25-45 kg Dybstrøelse hele arealet							340	4,9
Avlstyre Dybstrøelse hele arealet					20	11,1	20	8,3
Moderfår			25	3,6				
I alt		274,1		355,6		1.179,3		995,2

Tabel 2: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Den nuværende tilladte produktion på ejendommen er fastlagt i miljøgodkendelsen fra juli 2010 og de efterfølgende tre anmeldelser via anmeldeordningerne.

Besætningslisten i det centrale husdyrregister (CHR) viser et dyrehold på 244 køer, 184 kvier og 12 handyr pr. 22. august 2017. Produktionsfremgangen lovliggøres med nærværende ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen.

Der stilles vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion, og til i hvilket omfang produktionen kan tillades af variere.

Driftsbygninger

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet etableres en ny stald på 6.400 m² med udvendige foderborde på 2.000 m². Stald og foderborde udgør tilsammen 8.400 m².

Der ud over etableres en malke- og velfærdsstald på 1.800 m², en ny overdækket gyllebeholder på 4.000 m³, en fortank på 50 m³ samt to ensilagesiloer på tilsammen 2.800 m².

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i tabel 3.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Beboelse	
2	Lade	550 m ²
3a+b	Småkalve og velfærdsstald	1.450 m ²
4	Foderlade	2.300 m ²
5	Eksisterende stald	3.000 m ²
6	Gylletank I	1.500 m ³
7	Gylletank II, overdækket	4.000 m ³
8 NY	Gylletank III, overdækket	4.000 m ³
9	Eksisterende ensilagesiloer	1.428 m ²
10 NY	2 stk. nye ensilagesiloer	2.800 m ²
11 NY	Ny malke- og velfærdsstald	1.800 m ²
12 NY	Ny kostald *Udvendige foderborde	6.400 m ² 2.000 m ²
13 NY	Drivgang	-
14 NY	Fortank til gylle	50 m ³

Tabel 3: Bygningsforklaring *de udvendige foderborde fremgår ikke af kort 2.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Staldafsnit	Dyreart	Antal		Staldsystem	
		Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kostald (eksisterende) Bygning 5	Malkeko	195	20	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time
	Opdræt 6-24 mdr.	102	0	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	Opdræt 1-6 mdr.	0	103	-	Dybstrøelse hele arealet
	Opdræt 6-23 mdr.	0	357	-	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrabning hver 4. time
Kviestald (tidligere stald – nu lade) Bygning 2	Opdræt 6-24 mdr.	40	0	Spaltegulvbokse	-
Småkalve og velfærdsstald (eksisterende) Bygning 3a	Opdræt 0-6 mdr.	48	0	Dybstrøelse hele arealet	-
	Tyrekalve 40-50 kg	95	0	Dybstrøelse hele arealet	-
	Moderfår	25	0	Dybstrøelse hele arealet	-
	Opdræt 0-1 mdr.	0	25	-	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve 40-60 kg	0	340	-	Dybstrøelse hele arealet
	Opdræt 23-24 mdr	0	25	-	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv
Velfærdsstald (eksisterende) Bygning 3b	Malkekøer	0	10	-	Dybstrøelse hele arealet
Malke- og velfærdsstald Ny stald Bygning 11	Malkekøer	0	50	-	Dybstrøelse hele arealet
Kostald Ny stald Bygning 12	Malkekøer	0	600	-	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time
	Avlstyre	0	20	-	Dybstrøelse hele arealet

Tabel 4: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Kommunen finder, at der skal stilles vilkår som sikrer, at ansøger anvender de staldsystemer og teknologier, som der er oplyst om i ansøgningen. På den baggrund stilles vilkår om, at ovennævnte staldsystemer anvendes samt vilkår om hyppighed af skrabninger.

Foder

Ensilagen opbevares i eksisterende ensilagesiloer, og der skal etableres nye ensilagesiloer på tilsammen 2.800 m².

Der kan også forekomme opbevaring af ensilage i markstakke eller i wrapballe.

Tilskudsfoeder og mineraler opbevares i foderlade i plansiloer og bigbags. Halm opbevares i markstak.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder herunder etablering af nye ensilagesiloer ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om husdyrbruget skal renholdes, så det ikke giver anledning til unødige gener for omgivelserne, og der er også stillet vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Disse vilkår er fortsat gældende.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der foretaget foderkorrektions i foderet til malkekøerne. I nærværende tillæg til miljøgodkendelsen fra 2010 er der ikke indarbejdet foderkorrektions, hvorfor vilkårene vedrørende foderkorrektions og dokumentation heraf i miljøgodkendelsen fra 2010 ophæves.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst i ansøgningen og fremgår af tabel 5.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	21.099 m ³	Gyllebeholder I på 1.500 m ³ Gyllebeholder II på 4.000 m ³ Gyllebeholder III på 4.000 m ³ Kanaler på 2.000 m ³ Gyllebeholdere på Hillerup Markvej 10 (anden ejet ejendom) på 2.500 m ³ . Opbevaringsaftaler på 3.600 m ³
Dybstrøelse	1.609 t (omregnes til m ³ skal det ganges med 1,7)	Se redegørelse nedenfor.

Tabel 5: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at dyrene er på stald hele året.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og vaskevand fra staldene, og der er reduceret i tillæddningen pga. to gyllebeholdere er overdækket hvorved der ikke kommer regnvand i beholderne. Der ud over medregnes 100 m³

spildevand fra vaske af maskiner, og fra ensilagesiloerne og øvrige befæstede arealer på tilsammen ca. 6.000 m² medregnes tilledning svarende til 2 måneders gennemsnitlig tilledning. I alt ca. 670 m³.

Al flydende husdyrgødning (21.769 m³) og dybstrøelse (1.609 tons) afsættes til biogasselskab og modtages retur som flydende husdyrgødning. Der modtages således ca. 23.378 m³ flydende husdyrgødning retur fra biogasselskabet.

Der er opbevaringskapacitet til 14.000 m³ på ejede anlæg svarende til 7,2 måneders opbevaringskapacitet. Der ud over laves opbevaringsaftaler i takt med dyreholdet udvides således husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til tilstrækkelig opbevaringskapacitet opfyldes.

Da der er tale om en større udvidelse af dyreholdet, som vil strække sig over flere år, så er der endnu ikke lavet konkrete aftaler om opbevaring af de 3.600 m³. Disse aftaler laves i takt med dyreholdet udvides og behovet for opbevaringskapacitet er aktuelt.

Langt størstedelen af dybstrøelsen afsættes direkte til biogasselskab, når der muges ud i staldene. Mindre mængder dybstrøelse og fx krybbeaffald fyldes direkte op i gyllebeholderne, hvilket medvirker til at sikre flydelaget er intakt.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 9,0 måneder, og kravet til opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning opfyldes ved afsætning til biogasselskab. Dermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens² krav til opbevaringskapacitet opfyldt.

Eventuel oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Energi- og vandforbrug.

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug i den eksisterende, såvel som ansøgte drift fremgår af tabel 6.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	150.000 kWh	300.000 kWh
Vand	9.000 m ³	25.600 m ³

Tabel 6: Energi- og vandforbrug.

Vandforbruget fordeler sig på drikkevand til dyrene og vand til vask af stalde. I forbindelse med udvidelsen etableres drikkevandsforsyning til dyrene fra egen boring. Tilladelse til denne drikkevandsforsyning sker i særskilt sag.

Hovedparten af elforbruget anvendes til malkning og mælkekøling, håndtering af gylle, belysning m.v.

Der er naturlig ventilation i staldanlæggene, og der anvendes ikke energi til ventilation. Der anvendes lavenergipærer til belysning, og styrken på belysningen sænkes i aften og nattetimer.

² Bekendtgørelse nr. 865 af 23.06.2017 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Der er redegjort nærmere for vand- og energiforbruget i afsnittet vedr. "bedst tilgængelige teknik" (BAT).

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at de oplyste forbrugsudvidelser ligger inden for rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte bygnings- og produktionsudvidelse.

Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår til regelmæssigt kontrol af mælkekøleanlægget. Dette vilkår er fortsat gældende.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der stillet vilkår om kvartalsvis registrering af el- og vandforbruget. Dette vilkår ophæves og erstattes af et nyt vilkår om årlig registrering af el- og vandforbruget.

Råvarer og hjælpeoffer

Forbruget af dieselolie på ejendommen forventes at stige fra ca. 6.000 l årligt til ca. 12.000 l årligt på baggrund af, der skal håndteres væsentligt større mængder foder og husdyrgødning, og der vil forekomme større forbrug af dieselolie i forbindelse med den daglige pasning herunder interne transportere på ejendommen.

Dieselolien opbevares i en 1.800 l tank placeret på areal med fast bund. Pesticider/kemikalier opbevares i laden, og rengøringsmidler til malkeanlægget opbevares i tilknytning til malkestalden.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der stillet vilkår til, at drift af olietanke skal ske i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsen. Det er gældende lovgivning, at olietanke skal drives i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsen hvorfor vilkåret desangående i miljøgodkendelsen fra 2010 ophæves.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltere, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Døde dyr opbevares overdækket, og de bortskaffes af DAKA til destruktionsanlæg.

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk/medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette medtages og bortskaffes af dyrlæge. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider opbevares i lade i aflås køleskab.

Der opbevares ikke olieaffald på ejendomme. Ved service på maskiner medtager servicefirma evt. olierester.

Pap, papir, plastik, bigbags og lignende håndteres i affaldspreser og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Øvrig affald opbevares i container og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. I miljøgodkendelsen fra 2010 er der stillet generelle vilkår (20–22) til håndtering af brændstof og diesel. Disse vilkår er fortsat gældende.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er der desuden stillet to vilkår (23 og 24) om bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald samt øvrig affald. Disse to vilkår ophæves idet de ikke længere er retvisende.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevarings og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygninger.

I ansøgt vil der være ca. 3.600 m³ spildevand fra drikkevandsspild og rengøring af stalde. Denne mængde er indregnet i normproduktionen af gylle. Idet to gyllebeholdere er overdækket og derved undgås tilledning af regnvand i beholderne kan normproduktionen af gylle inklusiv spildevand reduceres med 725 m³.

Der er et eksisterende anlæg til udsprinkling af spildevand fra ensilagesiloer og befæstet areal. Spildevandet opsamles i en 40 m³ opsamlingsbeholder, hvorfra det udsprinkles. I tilfælde af spildevandet ikke kan udsprinkles pga. vejrlig kan der ske pumpning til gyllebeholder.

Mellem eksisterende ensilagesiloer og den eksisterende stald og foderlade er der et befæstet areal på ca. 950 m². Foran de nye ensilagesiloer planlægges ligeledes et befæstet areal på ca. 750 m². Spildevandet fra tilsammen ca. 1.700 m² udsprinkles sammen med spildevandet fra ensilagesiloerne. Der er tale om ca. 1.200 m³ spildevand årligt.

Spildevandet fra ensilagesiloerne med et samlet areal på ca. 4.300 m² opsamles og udsprinkles. Der er tale om ca. 3.000 m³ spildevand årligt.

De udendørs foderborde indrettes således at selve fodertruget, hvor foder er placeret overdækkes med 2 m tagudhæng. Det øvrige foderbord har hældning bort fra fodertruget og regnvand fra dette område ledes ud på jorden til nedsivning.

Der ud over kommer der spildevand fra vask af maskiner. Maskiner vaskes i laden og der bruges ca. 100 m³ vaskevand årligt.

Tagvandet opsamles og ledes til nedsivning. Oversigt over afløbsforhold ses på kort 2.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Der stilles dog et vilkår om, at der ved beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet af flydende husdyrgødning skal indregnes en bufferkapacitet svarende til 2 måneders opsamling af regnvand fra ensilagesiloerne og det befæstede areal.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur og vandmiljøet behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I den eksisterende stald med spalter sker der kortvarig (ca. 10-15 min) omrøring i gyllekanaler i nattetimer. Gyllen afhentes direkte fra stalden af biogasselskabet, og gyllen leveres retur i gyllebeholderne.

I den nye stald med fast gulv afhentes gylle af biogasselskab i pumpebrønd, og der leveres returgylle i gyllebeholderne. Der sker således ikke heller ikke pumpning af gylle fra denne stald.

Omrøring af gyllebeholdere sker kun forud for udbringning.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til pumpning og omrøring af gylle.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed over for lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i det digitale ansøgningskema, og resultaterne fremgår af tabel 7. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er geneafstanden korrigeret for vindretning i forhold til byzonen ved Kærbøl og i forhold til nabo-beboelsen på Hillerupvej 73.

Nedenstående beregninger af lugtgeneafstande er foretaget ud fra kvæg af tung race på grund af det er worst case situationen.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (geneafstand)	Aktuel afstand
Byzone Kærbøl	*752 m	**1.032 m
Samlet bebyggelse Hillerupvej 73	*579 m	**760 m
Enkelt bolig Sønderskiftevej 5	*76,57 m	**108,27 m
Sønderskiftevej 9	*177,50 m	**283,10 m
Hillerupvej 57	*148,29	**288,84 m

Tabel 7: Lugt.

*Geneafstanden er korrigeret jf. reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, hvorved staldafsnit, som ligger i en afstand på mere end 1,2 gange geneafstanden, er bortscreenede, således at bidrag herfra ikke indgår i beregningen.

**Vægtet gennemsnitsafstand

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke er ejet af ansøger er Sønderskiftevej 5. Nærmeste byzone ligger ved Kærbøl, og nærmeste samlede bebyggelse i landzone er boligen Hillerupvej 73. Der er ingen lokalplanlagte områder i aktuel nærhed af Hillerupvej 50.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. I ansøgningssystemets beregningsmodel er den korrigerede geneafstand til eksempelvis nabobeboelse (Sønderskiftevej 5) beregnet til 77 m, hvilket ikke umiddelbart kan sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da der er flere staldafsnit med en vis indbyrdes afstand, er der foretages en beregning, som viser, at den vægtede gennemsnitsafstand fra disse er 108 m. Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt i forhold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre væsentlige lugtgener ved nabobeboelser.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Dette vilkår gælder fortsat.

Støj og transport

De væsentligste støjkloder på anlægget vurderes at være støj fra landbrugsmaskiner og støj fra malkeanlægget.

Der malkes to gange i døgnet. Første malkning er fra kl. 03-07 og anden malkning er fra kl. 15-18. Malkekompresor er placeret indendørs for at mindske støjgener.

Ko- og kviestald er naturligt ventileret, og der forekommer således ingen vedvarende støjgener fra ventilationsanlæg.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel ved fodertilberedning, udfodring m.v. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Der er ikke pumpning med gylle. Al gylle flyttes med biogasselskabets lastbiler.

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

For at sikre mulighed for indgreb er der i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Dette vilkår fastholdes.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler før og efter udvidelsen. Tabel 8 indeholder en oversigt over transporttyper og antal i den nuværende, såvel som i den planlagte drift.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Afhentning af dyr	36	36
Afhentning af mælk	183	183
Indlevering af foder / korn	24	72
Transport af grovfoder	200	600
Halmkørsel	2	40
Dieselolie	4	7
Gylle – biogas, lastbil	211	610
Udbringning af gylle, traktortrukken	275	815
Døde dyr	6	26
Renovation	26	26
I alt	967	2.415

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 967 til ca. 2.415 dvs. en stigning på 1.428 transporter (150 %). Stigningen skyldes primært en større husdyrgødning og et større foderbehov. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Afhentning af mælk, tyrekalve og dyr til slagteri samt levering af indkøbt kraftfoder sker efter vognmandens køreplaner.

Transporter med gylle til biogas sker ligeledes hele året, og disse transporter sker fortrinsvis på hverdage i tidsrummet mellem kl. 6.00 og kl. 18.00.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året. Mælk afhentes på alle tidspunkter på døgnet og sker efter mejeriets køreplan.

Der sker ingen ændringer i til- eller frakørselsveje til anlægget. De eksisterende adgangsveje anvendes også til de nye anlæg. Til- og frakørselsvejene fremgår af kort 2.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften, der vurderes at blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets arbejdsområde og beboere i landzone må derfor acceptere visse ulemper der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Kun i særlige tilfælde kan det være relevant at stille vilkår til transporter. Det kan f.eks. være ved et højt antal transporter forbi eller gennem støjfølsomme områder (byzoneområde, samlet bebyggelse m.v.).

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da foderblanding i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Tilskudsfoder opbevares i plansiloer, og mineraler leveres i bigbags.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Der er i forhold til redegørelsen i miljøgodkendelsen fra 2010 om bekæmpelse af fluer og skadedyr ingen ændringer. Dog er der i vilkåret i miljøgodkendelsen fra 2010 henvist til at bekæmpelse af fluer skal ske efter retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Disse retningslinjer har i mellemtiden skiftet Institut således der nu skal henvises til Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Derfor ophæves vilkåret i miljøgodkendelsen fra 2010 og erstattes af et nyt tilsvarende vilkår.

Lys

Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer samt fra udendørsbelysning.

På ejendommen opsættes ikke projektører eller lignende kraftig udendørs belysning.

I stalde med åbne sider vil indendørs staldbelysning kunne ses udefra. Belysningen vil blive sænket i de sene aften- og nattetimer.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Al pumpning og omlastning af gylle vil foregå med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker automatisk tømning af pumperøret. Omlastning foregår altid under opsyn. Der er derfor ikke risiko for større forureningsuheld som følge af utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.v. Gylletankene indgår desuden og vil fortsat indgå i den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Bedriftens dieseltank (1.800 l) er placeret på fast bund i lade. Tanken er hævet over jorden på ben og er forsynet med overfyldningsalarm. Der er ingen afløb i gulvet. På baggrund af ovenstående udgør tanken ikke risiko for større forureningsuheld.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Beredskabsplanen omfatter brand, overløb gylle, kemikalie/oliespild.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen har en fast plads i servicerummet.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Dyreholdet på Hillerupvej 50 udvides ved det ansøgte projekt fra 356 DE til 1.179 DE i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, og et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Hillerupvej 50, der efter udvidelsen udgør et samlet bebyggelsesareal for stalde og gyllebeholdere på ca. 2,1 ha. Bygningerne har en relativ lav højde på hhv. 7 og 9 m ift. bygningernes areal, og betragtes ikke som meget store landbrugsbygninger med industriel karakter.

Ansøger ejer udover Hillerupvej 50 ikke øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Der opføres således ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg, idet bygningerne alene knytter sig til driften på Hillerupvej 50.

Esbjerg Kommune finder i øvrigt, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der også opføres i samme byggestil herunder samme farve- og materialevalg som eksisterende bygningsmasse. Gyllebeholderen på 4.000 m³ opføres desuden ved en eksisterende beholder med samme højde og rumfang. Det samme gælder ensilageplads, der dog forlænges med ca. 10-15 m ift. eksisterende ensilageplads.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt skal betragtes som erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom. Esbjerg Kommune lægger vægt på, at bygningerne ikke kan karakteriseres som meget store landbrugsbygninger med industriel karakter. I øvrigt kan bygningerne ikke betegnes som usædvanlige, da de nye bygninger opføres i samme byggestil og i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 2. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Det ansøgte vurderes at påvirke det stedlige landskab, idet der opføres store landbrugsbygninger i nærheden af det bevoksningsløse og meget uforstyrrede marsklandskab vest for ejendommen.

Da de nye bygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og arkitektur, materiale- og farvevalg samt bygningernes orientering hænger sammen

med den nuværende byggestil på ejendommen, vurderes det, at det ansøgte projekt på vilkår er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet.

For at tilgodese hensynet til det bevoksningsløse og meget uforstyrrede marsklandskab vest for ejendommen samt sikre at landskabet ikke lider overlast, skal der stilles en række vilkår om afskærmende beplantning, bygningshøjde, belysning og materiale- og farvevalg. Det vurderes, at det ansøgte byggeri med de stillede vilkår sikres indpas i landskabet.

På en strækning nord for de nye bygninger skal eksisterende hegn på grund af trærækkens beskaffenheden forstærkes og på en strækning længere mod nord skal der opføres beplantning for at afskærme den nye kostald.

For at minimere påvirkningen fra den lange kostald skal der etableres punktbeplantning. Trætypen skal lige som de øvrige punktbeplantninger på ejendommen bestå af egetræer, for at sikre et ensartet udtryk. For at sikre hurtig trævækst skal træerne omgives af ammetræer.

Vilkår til det ansøgte:

33. Der skal plantes 15 egetræer med en højde på minimum 1 m vest for den nye kostald. Træerne skal etableres som punktbeplantning langs med kostalden, som skitseret på kort 3.
34. Hvert egetræ skal omgives af 3 ammetræer i form af rødøl. Ammetræerne skal fjernes 8-10 år efter plantning.
35. Egetræer og rødøl skal plantes førstkommande plantesæson efter etablering af den nye kostald.
36. Såfremt der nedlægges egetræer skal disse genplantes med en højde, som de øvrige egetræer, dog maksimalt 3 m højde.
37. Der skal etableres minimum 3 rækker hegn nord for den nye kostald, som angivet med blå farve på kort 3.
38. Det eksisterende hegn nord for de nye bygninger skal forstærkes med yderligere 2 rækker hegn, som angivet med gul farve på kort 3.
39. Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
40. De med grøn farve anviste eksisterende hegn på kort 3 skal bevares.
41. Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
42. Den nye kostald må maksimalt opføres med en samlet højde over terræn på 12,5 m.
43. Den nye kostald samt malke- og velfærdsstalden skal opføres med hvide gavle med rød/brune gavltrekanter i stål. Bygningernes tage skal desuden være gråt.

44. Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad, så der ikke opleves direkte lyspåvirkning udenfor staldene.

Kort 3. Beplantning omkring husdyrbruget på Hillerupvej 50.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁴ er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, udledning af fosfor til overfladevand, samt udledning af nitrat til overfladevand såvel som i forhold til grundvand.

Disse beskyttelsesniveauer skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁵, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om

⁴ Bekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁵ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Det ansøgte projekt opfylder kravet om 30 % ammoniakreduktion. Reduktionskravet er opfyldt ved:

- Den nye kostald etableres med fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time.
- I den hidtidige kostald, bygning 5 jf. kort 2 skrubes spalterne hver 4. time.
- To gyllebeholdere, bygning 7 og 8 skal have teltoverdækning.

Tiltagene er fastholdt med vilkår.

Samlet stiger ammoniakfordampningen fra 3.264 kg N/år i nudriften til 6.701 kg N/år i ansøgt drift. Ammoniakemissionen i 8-års driften var 2.504 kg N/år.

Naturvurdering for Hillerupvej 50

På ejendommen Hillerupvej 50 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger ingen § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på de nærmeste naturarealer er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 15,9 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Hillerupvej 50 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 15,9 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura

2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

De naturområder omkring anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 4).

Kort 4: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori defineres som i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, der også fastsætter beskyttelsesniveauet for henholdsvis kategori 1, 2 og 3 natur.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Natur-kategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Fuglebeskyttet sesområde	0,0	0,0	1.700	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering

2. Fuglebeskyttelsesområde	0,0	0,1	1.911	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
-------------------------------	-----	-----	-------	-------------	-------------	-------------------

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag.

For husdyrbrug over 15 DE gælder, at disse ikke må etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 10 m fra anlægget.

Der er ingen kategori 1-, 2- eller 3-natur indenfor 1000 meter af anlægget. Det vurderes på baggrund af de beregnede ammoniakdepositioner på nærliggende natur fra anlægget, at ammoniakdeposition på kategori-natur mere end 1000 meter fra anlægget vil være under 0,2 kg N/ha/år. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrlovens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land, dog ikke søer og enge. Der ligger dog ingen søer eller enge inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1.7 km fra anlægget. Det drejer sig om fuglebeskyttelsesområde nr. 51 – Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb og Ramsar område nr. 27 – Vadehavet. Området modtager en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende:

"Det fremgår af de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, at reduktion af kvælstofdeposition fra landbrugsdrift på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper ikke indgår i planernes indsatsprogram, men sker gennem lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i nærværende bekendtgørelse og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne. Miljøgodkendelse af husdyrbrug, herunder kravene i dette bilag, bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer. Husdyrgodkendelser, herunder kravene i dette bilag, bidrager til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode)".

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

Med hensyn til det nævnte fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område, vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre påvirkning af de fuglearter områderne skal beskytte (udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1). I vurderingen er der lagt vægt på, at anlægget ikke vurderes at give anledning til tilstandsændring af de omgivende naturområder og dermed levesteder for fuglene.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 4,6 km V for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 2,4 km N for anlægget), strandtudse (ca. 6,4 km NV for anlægget), løgfrø (ca. 6,3 km SØ for anlægget), stor vandsalamander (ca. 11 km NØ for anlægget) og birkemus (ca. 7,6 km SØ for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det

ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Hillerup-Tanderup Bæk.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantarter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

En ansøgning om miljøgodkendelse skal indeholde en redegørelse for husdyrbrugets valg eller fravalg af BAT beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade og teknologibeskrivelser, Landscentret BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræavl. BREF-dokumentet er ikke gældende for kvægbrug, men selve principperne i BREF-dokumentet, vurderes dog også at kunne anvendes for kvægbrug.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdien⁶ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele

⁶ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.

Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

af (stald)anlægget, hvor der særligt skelnes mellem eksisterende og nye staldanlæg. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

I nærværende sag bygges en ny stald til køer og avlstyre, og der bygges en malke- og velfærdsstald. Der sker desuden omfordeling af dyr i de eksisterende stalde, og endelig så bygges der en ny gyllebeholder.

Som beskrevet tidligere, så søges der om fleksibilitet til at vælge dyrehold af enten tung race eller jersey. I efterfølgende afsnit vil niveauerne fremgå som tung race og jersey.

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnes til 6.792 kg NH₃-N for tung race og 5.675 kg NH₃-N for jersey.

I ansøgningen på Hillerupvej 50 er der en samlet årlig ammoniakemission på 6.701 kg NH₃-N for tung race og 5.566 kg NH₃-N for jersey. Da disse niveauer for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- Skrabning af spalter hver 4. time i eksisterende stald, bygning 5, jf. kort 2.
- Ny stald, bygning 12. Sengebåse med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time.
- Gyllebeholderne, bygning 7 og 8 er med teltoverdækning.
- Øvrige staldsystemer er dybstrøelse.

Tiltagene er fastholdt med vilkår. I den nuværende miljøgodkendelse fra 2010 er der en række vilkår vedrørende fodring, som var stillet for at opfylde kravet til BAT i miljøgodkendelsen fra 2010. I nærværende ansøgning har ansøger valgt andre tiltag end fodring hvorfor vilkårene vedr. fodring i miljøgodkendelsen fra 2010 ophæves med nærværende tillæg.

Fodringstiltag

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og foder:

- Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Dybstrøelse afsættes til biogasselskab
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- På to af de tre gyllebeholdere er der teltoverdækning. På den tredje gyllebeholder er der flydelag på for at minimere ammoniak emission. Flydelaget kontrolleres regelmæssigt, og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ved fodring af malkekvæg vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Samtidig medfører manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil.

Da der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier til at reducere fosforudledning via fodring vurderer Esbjerg Kommune, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Vurderingen af BAT i forbindelse med udvidelse foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management

- Forbrug af vand og energi

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Miljøstyrelsen finder, at elementerne i BREF-dokumentet også kan anvendes for husdyrbrug med kvægbrug.

Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, at der forefindes beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser samt at registrere forbruget af næringsstoffer. Desuden er der beskrevet en række elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning herunder krav om gødningsplanlægning og -regnskaber samt retningsgivende normer for husdyrholdets næringsstof behov.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og management:

Medarbejdere:

Der er opsat førstehjælpskasser og øjenskyllendstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan:

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn:

Ansøger tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan:

Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab af en planteavlskonsulent/driftsleder, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen.

Sprøjtejournal:

Der udarbejdes sprøjtejournal.

Gyllebeholdere:

Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger:

Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret. Det forventes ikke, at de eksisterende bygninger skal gennemgå store renoveringer udover almindeligt vedligehold. Der er opmærksomhed på i forbindelse med udskiftning af el-forbrugende udstyr, at investere i mere energibesparende modeller

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Der udarbejdes årligt mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov og opfylder lovkravene herfor.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Optimerer brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering:

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Der stilles i godkendelsen vilkår om, at der som minimum sker en årlig registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette. Som tidligere nævnt under ovenstående afsnit om driftsforstyrrelser og uheld, er der i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om beredskabsplan for husdyrbruget.

Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vand og energiforbruget, at forebygge spild fra drikkevandsinstallationer og reparere evt. lækager, at anvende naturlig ventilation i videst muligt omfang, at optimere evt. ventilationssystem og at installere energibesparende belysning.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og vand og energiforbrug:

- Vandforbruget registreres årligt
- Bestræbelser på at minimere forbruget af vaskevand.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Til kvæg anvendes drikkekar, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.

- Stophaner på vandslanger.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, og der vaskes med højtryksrensere for at mindske forbrug af vaskevand.
- Elforbruget følges regelmæssigt via el-leverandørs hjemmeside. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Med etablering af det ansøgte anlæg opnås en rationel drift, hvor flere dyr kan fodres og malkes ad gangen, hvilket medfører mindre energiforbrug pr. ko.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, hvilket reducerer både energiforbruget og støj niveauet.
- Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt, og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Lamper rengøres jævnligt.
- I de nye stalde monteres LED belysning.
- Der er vågebelysning i stalde i de sene aften- og nattetimer.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde.
- Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til brugsvand.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Som nævnt under management stilles der i godkendelsen vilkår om, at der minimum sker en årlig registrering af vand – og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

Ophør

Ingen ændringer i forhold til redegørelsen og det stillede vilkår vedr. ophør i miljøgodkendelsen fra 2010.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering af det ansøgte projekt

I forbindelse med offentliggørelse af det ansøgte projekt på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration i perioden den 16. august 2017 til den 31. august 2017 har Esbjerg Kommune ikke modtaget kommentarer, indsigelser eller forslag til projektet.

Høring

I forbindelse med den 6 ugers offentlige høring er der kommet indsigelse fra ejeren af nabobeboelsen på Sønderskiftevej 9, 6760 Ribe.

Spildevand fra befæstet areal udgør tilsammen 1.200 m³ spildevand årligt. Spildevandet fra ny og eksisterende ensilagesilo udgør tilsammen 3000 m³ spildevand årligt. I alt vil der være tale om 4200 m³ spildevand årligt.

Udsprinkling af spildevand planlægges udspreddt i nærheden af Sønderskiftevej 9 og 9A, hvilken vi er meget utilfredse med, da vi frygter, at der vil være store lugtgener forbundet med dette. Ved eksisterende anlæg til udsprinkling har vi bemærket at der står blank vand på jorden og at læhegnstræerne langs udsprinklingen er gået ud. Vi frygter at lugtgener og udsigten til flere staldbygninger vil give værditab på udlejningsejendommen, samt Autocamperplads og manglende lejeindtægter på Sønderskiftevej 9 og 9A.

Forslag

Vi foreslår at udsprinklingen bliver flyttet til egne nyopførte bygninger i stedet for længst væk mod naboskel som vist på ansøgningen. Ligeledes foreslår vi et 6 rækket læhegn langs skel mod Sønderskiftevej 9 og 9A da opførelsen af de nye staldbygninger vil skæmme for udsigten.

Esbjerg Kommunes kommentarer til bemærkningerne

Som opfølgning på ovenstående indsigelse er der foretaget konkret besigtigelse af forholdene vedrørende udsprinkling. Udsprinklingen sker pt fra 3 sprinklere placeret langs det nord-sydgående læhegn. Efterhånden som ensilagesiloerne etableres skal der etableres flere sprinklere/større udsprinklingsareal i marken.

Omkring den ene sprinkler er der lavning i marken, og der stod ved besigtigelsen vand i lavningen.

Generelt var der træer i læhegnene, der var gået ud. Der er tale om ældre læhegn, og de træer, der var gået ud, var ammetræer og formodentlig elmetræer (de var gået ud for mange år siden og fuldstændig afbarkede).

Der var en tendens til, at flere træer omkring lavningen var gået ud. Udsprinklingsanlægget er etableret i 2014/15, og det vurderes at træerne i lavningen også var gået ud for flere år siden, da de var helt afbarkede.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår til, at udsprinkling skal ske i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesiloer og – pladser, og at der skal indregnes opbevaringskapacitet (bufferkapacitet) i gyllebeholderne svarende til 2 måneders produktion af restvand.

Af byggebladet fremgår bl.a. at det areal, som der udsprinkles på, ikke bør være mindre end opsamlingsarealet, og at man i vinterperioden skal være særlig opmærksom på, at arealet hvorpå der udsprinkles er tilstrækkeligt stort.

Derudover er der en række krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der medvirker til at sikre omgivelserne mod unødige gener fra udsprinklingen:

- Næringsstoffer i ensilagesaft og restvand må kun tilføres afgrøder.
- Udbringning af ensilagesaft og restvand må ikke give anledning til unødige gener.
- Ensilagesaft og restvand må ikke udbringes så der er fare for afstrømning til vandløb og søer (>100 m²).
- Ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord.

Det er undtagelsesvis, at der er saftafløb (ensilagesaft) fra ensilering, og det restvand (regnvand) som kommer fra pladsen er meget fortyndet. Der sker udsprinkling efter behov, og i perioder med megen nedbør sker det flere gange ugentlig. Da der hovedsagelig er tale om restvand vurderes udsprinklingen ikke af medføre lugtgener for de omkringboende.

Angående placering af arealet hvorpå der udsprinkles, så skal udsprinklingen naturligvis ske på ansøgers marker. Pumpen til udsprinkling er placeret ved plansiloanlægget, og det vurderes, at den ikke medfører støjgener for omboende. Det vurderes derfor, at placeringen af arealet, hvorpå der udsprinkles ikke vil medføre gener i form af lugt eller støj for omboende.

Arealets placering vil heller ikke medføre risiko for læhegnene, når miljøgodkendelsen og husdyrgødningsbekendtgørelsens retningslinjer følges.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at udsprinkling af ensilagesaft og restvand kan ske uden at der sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår vedrørende håndtering herunder udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Esbjerg Kommune gør opmærksom på, at kommunen fører tilsyn (generel tilsynspligt) med husdyrbruget for at sikre de generelle krav i bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og vilkårene i miljøgodkendelsen efterleves.

Værdiforringelse af ejendomsværdien er et kriterium, som ikke indgår i miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Angående afskærmende beplantning og ønsket om 6 rækket læhegn i skel mod Sønderskiftevej 9. I miljøgodkendelsen er der for at sikre hensynet til landskabet stillet vilkår til, at det eksisterende 3 rækkede læhegn skal bevares, og der skal suppleres med yderligere 2 rækker, således der vil være et 5 rækket læhegn.

I det eksisterende 3 rækkede læhegn er der også en række ammetræer og elmétræer der er gået ud, men tilbage står egetræer og en række øvrige træer og buske.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der med de stillede vilkår sker tilstrækkelig afskærmning mellem Sønderskiftevej 9 og husdyrbruget på Hillerupvej 50.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelse

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 80 Kongeå

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Rigkær

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	
Kortnæbbet gås		T	
Grågås		T	
Sandløber		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med " "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)
Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)
Birkemus (*betulina*)
Odder (*Lutra lutra*)
Marsvin (*Phocoena phocoena*)
Alle andre arter af hvaler (*Cetacea* spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (" *Caretta caretta*)"
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii*)"
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfør (*Pelobates fuscus*)
Løvfør (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortplettet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikgoldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærgoldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn køllegoldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Bilag 2

Landskabsanalyse, Hillerupvej 50, 6760 Ribe

Projekt

I forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget opføres der:

- En ny kostald på 6.400 m² (alternativt 5.100 m²) med udvendige foderborde på 2.000 m², dvs. i alt maksimalt 8.400 m². Dimensioner: ca. 200 x 32 x 12,5 m. Taghældning 20 grader. Åbne sider. Gråt tag. Hvide gavle med røde/brune gavltrekanter i stål.
- En ny malke- og velfærdsstald på 1.800 m². Dimensioner: ca. 104 m x 22/16 m x 7 m. Taghældning 20 grader. Åbne sider. Elementer. Gråt tag. Hvide gavle med røde/brune gavltrekanter i stål.
- En ny ensilageplads på 2.800 m², ca. 3 m høj.
- En ny gyllebeholder på 4.000 m³. Beholderen overdækkes med teltdug. Totalhøjde ca. 9 m.
- Fortank til gylle på 50 m³.

Oversigt over projektet fremgår af kort 2 i den miljøtekniske redegørelse.

Bindinger

Væsentligste bindinger er: Værdifulde landskaber jf. Esbjerg Kommuneplan 2014-26.

Værdifulde landskaber er i særlig grad landskaber, der skal beskyttes og bevares.

Større byggerier og tekniske anlæg skal begrænses mest mulig inden for de værdifulde landskaber. For at undgå langtrækkende negative konsekvenser for landskabet skal det sikres, at byggeri og anlæg generelt tilpasses landskabet ved placeringen, arkitektur, materiale- og eller farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige udsigtskiler skal friholdes.

Topografi

Det ansøgte er beliggende på en smeltevandsslette i kote 4. Terrænet er jævnt faldende mod havet. Der er ikke større terrænspring foruden Geesten vest for ejendommen, der medfører et terrænspring på 1-2 meter ca. 2 km mod vest.

Bevoksning

Bevoksningen i området er overvejende NS orienterede læhegn. Læhegnenes beskaffenhed er varierende som følge af den vindpåvirkning, der er i det vestligste Jylland. Strukturen i beplantningen er desuden sådan, at gårdanlæggene er omkranset af beplantning, der historisk har haft til hensigt at skærme for vestenvinden.

Grundet de stedlige vækstforhold er hegnene i området langsomt voksende.

Når man færdes langs Hillerupvej, Sønderskiftevej og Kileagervej vil der med de nuværende bevoksningsforhold enkelte steder være indkig og et enkelt sted fra nord fri indsigts til de nye bygninger.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er placeret på de højere dele af terrænet og følger Gee-stranden samt de stedlige veje. Bebyggelsen i området er bestående af smågårde og enkelte større landbrug. De største øvrige husdyrbrug i området er op til ca. 1,5 ha (Hillerupvej 53), og dermed antager gårdanlægget med det ansøgte projekt et bebyggelsesareal, der er større end den øvrige bebyggelsesstruktur i området.

Byggeriet på Hillerupvej 50 afviger ikke fra det øvrige byggeri på husdyrbruget med hensyn til byggestil herunder materiale- og farvevalg. Nye stalde orienteres NS og dermed parallelt med eksisterende stald på ejendommen. Nye stalde opføres med åbne sider og hvide gavle med røde/brune gavltrekanter samt gråt tag, hvilket er identisk med eksisterende kostald.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Ca. 1.100 m øst for husdyrbruget gennemskæres landskabet af en jernbane. Foruden jernbanen og de stedlige veje er der ikke tekniske anlæg i umiddelbar nærhed af det ansøgte.

Kulturforhold

Ca. 1.100 m syd for husdyrbruget ligger en kirke ved Kærbøl. Nord for kirken er der beplantning, og der er således med de nuværende beplantningsforhold ikke direkte indkig til det ansøgte fra kirken.

Der er ingen øvrige væsentlige kulturforhold i området udover nogle beskyttede jord- og stendiger ca. 700-1.000 m øst og vest for husdyrbruget.

Sårbarhed

Landskabet er sårbart overfor tekniske anlæg og større landbrugsbyggeri, der i kraft af dets placering er blottet ud mod det åbne land og dermed forringer oplevelsen af det bevoksningsløse og meget uforstyrrede marsklandskab mod vest.

Byggeri og anlæg skal derfor tilpasses landskabet ved indplacering, arkitektur, materiale- og eller farvevalg, belysning, beplantning mv.

Området er meget lysfattigt, og direkte lys fra lyskilder skal derfor minimeres.

Konklusion

Det ansøgte vurderes at påvirke det stedlige landskab, idet der opføres store landbrugsbygninger i nærheden af det bevoksningsløse og meget uforstyrrede marsklandskab vest for ejendommen.

Da de nye bygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og arkitektur, materiale- og farvevalg samt bygningernes orientering hænger sammen med den nuværende byggestil på ejendommen, vurderes det, at det ansøgte projekt på vilkår er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet.

For at tilgodese hensynet til det bevoksningsløse og meget uforstyrrede marsklandskab vest for ejendommen samt sikre at landskabet ikke lider overlast, skal der stilles en række vilkår om afskærmende beplantning, bygningshøjde, belysning og materiale- og farvevalg. Det vurderes, at det ansøgte byggeri med de stillede vilkår sikres indpas i landskabet.

På en strækning nord for de nye bygninger skal eksisterende hegn på grund af træ-rækkens beskaffenheden forstærkes og på en strækning længere mod nord skal der opføres beplantning for at afskærme den nye kostald.

For at minimere påvirkningen fra den lange kostald skal der etableres punktbeplantning. Trætypen skal lige som de øvrige punktbeplantninger på ejendommen bestå af egetræer, for at sikre et ensartet udtryk. For at sikre hurtig trævækst skal træerne omgives af ammetræer.

Vilkår til det ansøgte:

45. Der skal plantes 15 egetræer med en højde på minimum 1 m vest for den nye kostald. Træerne skal etableres som punktbeplantning langs med kostalden, som skitseret på kort 1.
46. Hvert egetræ skal omgives af 3 ammetræer i form af rødæl. Ammetræerne skal fjernes 8-10 år efter plantning.
47. Egetræer og rødæl skal plantes førstkommande plantesæson efter etablering af den nye kostald.
48. Såfremt der nedlægges egetræer skal disse genplantes med en højde, som de øvrige egetræer, dog maksimalt 3 m højde.
49. Der skal etableres minimum 3 rækker hegn nord for den nye kostald, som angivet med blå farve på kort 1.
50. Det eksisterende hegn nord for de nye bygninger skal forstærkes med yderligere 2 rækker hegn, som angivet med gul farve på kort 1.
51. Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
52. De med grøn farve anviste eksisterende hegn på kort 1 skal bevares.
53. Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
54. Den nye kostald må maksimalt opføres med en samlet højde over terræn på 12,5 m.
55. Den nye kostald samt malke- og velfærdsstalden skal opføres med hvide gavle med rød/brune gavltrekanter i stål. Bygningernes tage skal desuden være gråt.
56. Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad, så der ikke opleves direkte lyspåvirkning udenfor staldene.

Kort 1. Beplantning omkring husdyrbruget på Hillerupvej 50.

Bilag 3

Vilkår for husdyrbrugets anlæg fra miljøgodkendelsen 2010. Overstregede vilkår er ophævet.

Der gøres opmærksom på at vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer ikke ophæves i nærværende tillæg til miljøgodkendelsen, men vilkår ved udbringningsarealer er ved lovændring overgået til generel lovgivning og regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

	Antal	DE	Antal måneder på græs pr. år indenfor udbringningsarealet	Antal måneder på græs pr. år udenfor udbringningsareal
Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	195	260,3	0	0
Kvie/stud, tung race (6 – 24 mdr.), Spaltegulvbokse	40	19,0	0	0
Kvie/stud, tung race (6 – 24 mdr.), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	102	48,4	0	0
Småkalv, tung race (0 – 6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	48	13,0	0	0
Tyrekalv, tung race (40 – 50 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	95	0,6	0	0
Får	25	3,6	5	5
I alt		344,8		

2. ~~Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 1. august ikke overstige 344,8 dyreenheder.~~

3. ~~Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %.~~

4. ~~Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden når besætningen er nået op på 344,8 dyreenheder og om besætnings-/produktionens størrelse 2 år efter godkendelsesdatoen.~~

5. ~~25 får skal være udegående udenfor udbringningsarealet i 5 måneder pr. år.~~

Indretning og drift

6. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

7. ~~Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgnings-skema nr. 9516 version 2 genereret d. 05.03.10, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.~~

8. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
- ~~9. I staldafsnit 1.1.4 (bygning 6) skal staldsystemet leve op til BAT senest ved næste gennemgribende renovering om 10-15 år.~~
- ~~10. Staldafsnit 1.1.2 (bygning 2) skal nedlægges eller leve op til BAT senest om 5-10 år.~~

Husdyrgødning og ensilage

11. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
12. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Foder

- ~~13. Foderet til malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 169 g råprotein pr. foderenhed.~~
- ~~14. Grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein. Hvis grovfodermidlet udgør mindre end 10 % anvendes tabelværdier⁷. For kraftfoder og råvarer anvendes garantier for næringsstoffer fra følgesedlen.~~
- ~~15. Der skal foretages EFK (EndagsFoderKontrol) fire gange om året. Ved EFK vejes alle fodermidler, og efterfølgende beregnes rationens indhold af råprotein som gennemsnit for køerne i besætningen. På baggrund af de sidste 4 EFK'er beregnes et løbende gennemsnit, som ligger til grund for indholdet af råprotein. EFK skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende~~
- ~~16. Foderplaner skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.~~

Energi og vandforbrug

- ~~17. Der skal foretages en kvartalvis registrering af vand og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette.~~
18. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

⁷ Officielle og opdaterede tabelværdier for sammensætning af kvægfoder findes i nyeste udgave af håndbog for kvæghold.

Råvarer, hjælpestoffer og affald

19. ~~Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).~~
20. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
21. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
22. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
23. ~~Bortskaffelse af olie og kemikalieaffald (farligt affald) skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for bortskaffelse af farligt affald. Mindre mængder farligt affald (op til 50 kg årligt) kan bortskaffes gennem den kommunale slet-ordning. Tilmelding kan ske hos Esbjerg Kommune, Affald.~~
24. ~~Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens anvisninger. Husdyrbruget kan dog tilmeldes genbrugspladsordning for erhverv. Tilmelding samt yderligere oplysninger kan fås hos Esbjerg Kommune, Affald.~~

Ammoniakfordampning

25. ~~Spalter i staldafsnit 1.1.1 skal rengøres med spalteskrabere så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalter skal rengøres med spalteskrabere 6 gange dagligt.~~

Lugt

26. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

27. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

28. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovennævnte er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbruget er i fuld normal drift.
29. Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A.)
30. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Skadedyr

31. ~~Der skal overalt på ejendommen udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.~~
32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

33. ~~Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** og tabel 4.1.3 i ansøgningen.~~
34. ~~Mark 26-0 er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3. Marken må kun afgræsses med 0,2-1,3 DE/ha og må ikke omlægges med nyt græs.~~

Sædskifte

35. ~~Husdyrbrugets sædskifte skal tilrettelægges så betingelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁸ bilag 2 til stadighed overholdes. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for at vilkåret er opfyldt.~~

Nitrat til overfladevand

⁸ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

36. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 0,1 % efterafgrøder, ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

Generelle vilkår

Egenkontrol

37. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For tyrekalveproduktionen skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år.

Uheld

38. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

39. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse og revurdering

40. Husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår inden fristen for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse.
41. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Det betyder, at udvidelsen skal være gennemført og i drift inden 2 år.
42. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk